

Краіна, багатая рэгіёнамі

ФЕРМА ВЕНІКАЎ НЕ ВЯЖА

Пра складнікі «вялікага малака» ў калгасе імя В.І. Крамка даведаўся карэспандэнт «Звязды»

Гаспадаркі Гродзенскага раёна ўжо даўно з'яўляюцца школай перадавога вопыту арганізацыі сельскагаспадарчай вытворчасці, у тым ліку жывёлагадоўлі. Дзякуючы сучасным тэхналогіям і прафесіяналізму кадраў у шэрагу СВК за год надойваюць у сярэднім больш за 8 тысяч літраў малака ад каровы. Напрыклад, у калгасе імя В.І. Крамка гэты паказчык склаў у мінулым годзе 8207 літраў. Не здаюць пазіцыі і сёлета: за суткі ад каровы зараз атрымліваюць больш за 24 літры малака. А ўвогуле штодзённа прадаюць каля 45 тон, рэнтабельнасць малочнай галіны складае 65%.

Старшыня калгаса Сяргей КРАМКО.

Здавалася б, чаго яшчэ трэба? Аднак кіраўнік гаспадаркі Сяргей КРАМКО далёкі ад нейкай эйфарыі і спачывання на лаўрах. Больш за тое, ён бачыць недапрацоўкі, рэзервы, задежнічанне якіх зробіць эканоміку прадпрыемства яшчэ больш моцнай і эфектыўнай. І ў гэтым кірунку настрайвае ўвесь калектыў.

ПАД ПЛІНЫМ «ВОКАМ» КАМП'ЮТАРА

Аснову цяпер ужо стабільна высокіх паказчыкаў у вытворчасці малака склаў знакаміты аграрнік Віталь Ільч Крамка, чыё імя цяпер носіць калгас. Аднамі з першых у краіне, калі яшчэ не было адпаведнай дзяржаўнай праграмы, у гаспадарцы распачалі рэканструкцыю жывёлагадоўчых ферм. І паступова ўсюды з'явіліся перадавыя еўрапейскія

тэхналогіі. Зараз усе чатыры малочна-тварыныя комплексы аснашчаны сучасным абсталяваннем нямецкай фірмы «Westfalia», дзе не толькі надой, а літаральна ўсе паказчыкі жыццядзейнасці малочнага статку пад строгім «вокам» камп'ютара. Індывідуальны падыход літаральна да кожнай жывёлы. А комплекс «Навасёлкі» мае і дадатковую даільную залу «Тандэм» для першацэлака, якім спачатку патрабуецца асабліва старанны раздой, каб у далейшым забяспечыць іх высокую прадукцыйнасць.

— Гэтыя тэхналогіі ўжо даказалі сваю надзейнасць, эфектыўнасць, і таму мы не спашаемся з рабатызацыяй даення. Па-першае, гэта вельмі дорага. А па-другое, маем магчымасць добра плаціць дзяркам, каб яны якасна выконвалі сваю работу, — зазначае Сяргей Крамка.

Пры гэтым — ніякай ураўнілаўкі. Зарплата даяркі сёння можа склаці ад 8 да 15 мільёнаў рублёў. Прычым яе памер істотна залежыць не толькі ад колькасці і якасці атрыманага малака, а ад выканання практычна ўсіх параметраў тэхналагічнага працэсу. Гэтак жа патрабавальна ацэньваецца і работа іншых спецыялістаў. — Мала старое разбурыць і пабудаваць новае. Што, адразу грошы пачнуць «з неба сыпацца»? Не, трэба, каб ва ўсім тэхналагічным «ланцужку» працавалі сапраўдныя прафесіяналы. На стварэнні кармовой базы, у кармленні, даенні, ветэрынарным абслугоўванні жывёлы, доглядае абсталявання, — перакананы Сяргей Крамка.

Таму над павышэннем кваліфікацыі кадраў у гаспадарцы працуюць пастаянна. Супрацоўнічаюць з Гродзенскім аграрным універсітэтам, запрашаюць для навучання кадраў спецыялістаў розных кампаній. Каб правільна, з аптымальнымі затратамі ўкараняць усё новае і перадавое, што ёсць у свеце. Не выпадкова ўявілі нават пасадку адміністратара-праграміста па абслугоўванні высокатэхналагічнага абсталявання, якое патрабуе адпаведнай кваліфікацыі ў падыходзе да дыягнастыкі праблемных пытанняў і яго рамонт.

ПЛЮС «ПРАДУКТОВЫ ПАКЕТ»...

Сярэдняя зарплата сёлета па выніках сямі месяцаў склала ў гаспадарцы 8 мільёнаў 100 тысяч рублёў. Плюс так званы

«прадуктовы пакет», які ўвёў яшчэ Віталь Ільч Крамка. У квартал член калгаса, а таксама пенсіянер, які ў ім працаваў, бясплатна атрымліваюць 15 кілаграмаў мяса (яшчэ 25 кг — на дзень нараджэння) і 20 літраў малака. Выдаецца і збожжа.

Дарэчы, у члені калгаса (з правам на адпаведны прэферэнцыі) прымаюць праз два гады выпрабавальнага тэрміну. Некаторых звальняюць яшчэ да яго заканчэння, аднак 99% кандыдатаў праходзяць гэтую праверку на прафесіяналізм і адказнасць паспяхова.

Сяргей Крамка, як у свой час і яго бацька, да парушальнікаў дысцыпліны ставіцца жорстка: — Калі чалавек раз памыліўся — мя яго напавім. Аднак калі гэта ўваходзіць у сістэму, то штрафум альбо выдалем з вытворчасці. Зразумела, што не можа быць гаворкі і пра тыя ж бясплатныя прадукты.

Дарэчы, матэрыяльны прэферэнцыі прадугледжаны і для тутэйшых школьнікаў. Найлепшым вучням штомесячна выплачваюць стыпендыю, а па выніках навучальнага года — прэмію. Акрамя таго, гаспадарка дапамагае школам у Квасоўцы і Навасёлках прадуктамі харчавання, неабходным абсталяваннем і інвентаром. Сумесна з дзяржавай калгас удзельнічаў у рэканструкцыі школьнага ФАКа, дзе створаны выдатныя ўмовы для аздараўлення не толькі дзяцей, але і дарослых.

ВІТАМІНЫ ГАТУНКУ «ЭКСТРА»!

Нядаўна калгас імя В.І. Крамка пабудаваў у Гродне супермаркет «Квасоўскі» (крама і кавярня), стварыўшы больш за 100 рабочых месцаў.

— Не думаю, што да нас пацякуць «залатыя рэкі», але, тым не менш, забяспечваем гарантанаваную рэалізацыю ўласнай прадукцыі. Ужо відаць, што маем някэпскі даход, і, да таго ж, гэта «візітэўка» гаспадаркі, — кажа Сяргей Крамка.

Увогуле ў калгаса ўжо пяць фірменных крам — чатыры

ў абласным цэнтры і адна ў аграгарадку Квасоўка. Прадаюць мяса, каўбасы з уласнага мясакаміна, агародніну і садавіну, сокі прамога адціскання... і, вядома, сваю малочную прадукцыю. Дарэчы, калгаснае адборнае малако гатунку «экстра» на прадпрыемстве «Малочны Свет» з сыравінай іншых вытворцаў не змешваецца. Такім чынам, пакупнік можа набыць высокакасную прадукцыю (малака і кефір), дзе максімальна захаваны ўсе вітаміны і карысныя рэчывы.

На сёння гатунку «экстра» ў гаспадарцы вырабляюць 82% малака. Быццам і няма, аднак Сяргей Крамка лічыць гэты паказчык недастатковым і імкнецца, каб ён склаў 95, а яшчэ лепш і ўсе 100%, што ў інтарэсах і спажыўцоў, і эканомікі, даходаў сельгаспрадпрыемства. Над гэтым, ведаючы праблемныя пытанні, цяпер і працуюць.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Гродзенскі раён

З любоўю

НА ўСЕ СТО!

Самая вялікая колькасць доўгажыхароў жыве на Гродзеншчыне

Сёлета на пачатак ліпеня тут налічвалася 108 чалавек ва ўзросце больш за 100 гадоў. 21 жніўня да гэтай «каманды» далучыўся і Сяргей Андрэевіч ШЫНКЕВІЧ з вёскі Азёры Гродзенскага раёна.

Нарадзіўся Сяргей Андрэевіч у вёсцы Зінькі на Шчучыншчыне, якую спалілі фашысты ў студзені 1944 года. Загінулі 419 мясцовых жыхароў, у тым ліку жонка і двое малалетніх сыноў Шынкевіча. За сваю сям'ю і аднавяскоўцаў ён помсціў ворагу партызанам і артылерыстам Чырвонай Арміі, дайшоўшы да Берліна. Узнагароджаны ордэнам Вялікай Айчыннай вайны другой ступені і медалімі, за мужнасць і адвагу атрымаў падзку ад маршала Жукіна. Пасля вайны пазнаёміўся з дзяўчынай, чья сям'я таксама загінула ў Зіньках. Яны пабудавалі дом у роднай вёсцы, якая паўстала з попелу, у гэтым шлюбце нарадзіліся дзве дачкі.

Працоўная біяграфія Сяргея Андрэевіча шмат гадоў была звязана са Скідзельскім упраўленнем меліярацыйных сістэм. Шматлікія граматы і падзякі сведчаць пра яго як вельмі добрасумленнага работніка. А цяпер Сяргей Андрэевіч жыве ў прасторным доме сваёй дачкі Алены і, калі радня збіраецца разам, бярэ ў рукі гармонік. Альбо можа пачытаць вершы Міхаса Васілька.

Кіраўнік СПАў Азёрскага сельскага выканаўчага камітэта Алена ПАЛЯНСКАЯ з цеплынёй кажа і пра яшчэ аднаго мясцовага жыхара. У 2012-м са 100-гадовым юбілеем віншавалі Пятра Кліменцьевіча КІЗАРА. Зараз ён у сваякоў у Гродне, але па-ранейшаму прапісаны ў Княвічах.

Мясцовая ўлада, віншуючы ветэранаў, аказвае ім і матэрыяльную падтрымку — грашыма, прадуктовымі наборымі. Але галоўнае, што яны не засталіся ў адзіноце, іх любяць, пра іх клапаціцца блізкія.

Барыс ПРАКОПЧЫК

Узровень

ЗНОЎ РЭКОРД У СНОВЕ

У агракамбінаце «Сноў» у гэтым годзе атрыманы рэкордны ўраджай збожжавых — 101,6 цэнтнера з гектара. Зладжана працаваў уборачны канвеер ва ўсіх збэнках і на ўборцы, і на адвозцы збожжа... Найлепшымі сталі камбайнеры Уладзімір Яфімчык, Іван Касцюкевіч і Уладзімір Капытка.

пшаніцы сабраны; найлепшыя камбайнеры (злева направа) Іван КАСЦЮКЕВІЧ, Уладзімір ЯФІМЧЫК і Уладзімір КАПЫТКА.

На здымках: кіраўнік гаспадаркі Мікалай Вячаслававіч РАДАМАН задаволены — такога ў гісторыі Беларусі не было; апошнія тоны

Фота: Алена Іванавіч Шынкевіч

Быць на вышыні

ВАМ НА ЯКІ ПАВЕРХ?

Добры ліфт — не раскоша, а неабходнасць

Пра поспехі прадпрыемства «Магілёўліфтмаш» у апошні час чутна даволі шмат. Прынамсі заможныя дэлегацыі наведваюцца сюды з зайдроснай рэгулярнасцю. Нядаўна там пабывалі прадстаўнікі таджыкскага Худжанда, і ў гэтым месяцы першыя 7 ліфтаў ужо адпраўяцца туды. Пастаянна іх заказваюць Расія, Казахстан, Армения — у спісе, дзе працуюць магілёўскія ліфты, больш за дзясятка краін, у тым ліку і Паўднёвай Амерыкі. А ва Украіне, дзе ёсць сумеснае з магіляўчанамі прадпрыемства, запэўніваюць, што магілёўскім ліфтам карыстаецца нават данецкі алігарх Рынат Ахметаў.

І ПРАЗРЫСТЫЯ, І АВАЛЬНЫЯ...

— Зрабіць ліфт больш хуткасным? Не пытанне! — запэўнівае мяне намеснік галоўнага інжынера прадпрыемства Аляксея КРАТОВІЧ. — Толькі мадэль, якія перамяшчаюцца з хуткасцю звыш 2 метраў у секунду, у нашых жылых дамах не маюць вялікага попыту. Наогул, сярэдняя хуткасць 1,6 метра ў секунду.

На думку вытворцаў, ставіць у жылых дамах дарагія ліфты пры існуючых сёння адноснах населенцтва да гэтай тэхнікі сабе ж даражэй. Але, як той казаў, былі б грошы. Калі яны ёсць, то выбаць знойдзецца што. Сёння «Магілёўліфтмаш» выпускае 130 мадыфікацый гэтага тавару на любы густ і на любы колер. Каб не быць галаслоўным, намеснік начальніка аддзела перспектывных распрацовак Ігар ГЕЛАХАЎ адразу ж запрашае паглядзець найбольш прагрэсіўныя з іх. Мне выдаюць будаўнічую каску, і мы ідзем у цэх.

Шчыра кажучы, пасля гэтай экскурсіі я магілёўскія вытворцаў стала паважаць яшчэ больш. Якіх толькі мадэляў не пабачыла — і празрыстыя, і авальныя, і прамавугольныя, і нават з эскалатарам. — Вось гэта эксперыментальны ўзор, — дэманструе апошняму распрацоўку мой гід. Калі казаць у двух словах, гэта складанае збудаванне з эскалатара і празрыстага ліфта — мара ўсіх тых, хто любіць жыць з камфортам. Павольна заезджаеш на рухомай платформе на другі паверх, а потым на празрыстым

ліфце з'езджаеш ўніз. Нядаўна гэты асобнік магіляўчане вазілі на міжнародную выставу ў Маскву. І нават не меркавалі, што навінка выклікае такі ажыятаж. Ужо ёсць і першыя заказы.

Ліфт дакладна не ўпадзе ўніз, бо прадугледжана такая прылада, як лоўняк. Яе яшчэ ў пачатку стагоддзя прыдумаў адзін амерыканец.

Прэзентабельна выглядаюць панарамныя ліфты. Такія звычайна ўсталююць у дарагіх гандлёвых цэнтрах вялікіх гарадоў. Грузавыя ліфты — з'ява распаўсюджаная, а вось аўтамобільныя ўбачыла ўпершыню. Маецца нават мадэль для тых, хто эканоміць і дабіраецца да сваёй кватэры пераважна пешшу. Да яе прыкладаюцца так званыя ключы доступу. У магілёўскіх шматпавярхоўках такіх ліфтаў пакуль няма, а вось Украіна і Казахстан, кажуць, заказваюць.

ЗА АСЯРОДЗЕ БЕЗ БАР'ЕРАЎ

Сем гадоў таму ў Магілёве пабудавалі падземны пераход на перакрыважанні вуліц Ленінскай з праспектам Міра, які абсталявалі чэшскім пад'ёмнікам для інвалідаў-калясачнікаў. А ў 2012-м на «Магілёўліфтмашы» распрацавалі імпартазамашчальны аналаг. Цяпер у вытворчасці некалькі мадыфікацый такіх пад'ёмнікаў. Нават з аўтаматычнымі спецыяльнымі

выключальнікамі, якія спрацуюць у выніку небяспекі.

Для беларускай сталіцы, напрыклад, завод паставіў каля трох дзясяткаў нахільных платформ, якія ўсталююць у падземных пераходах і нават метро. Мінчане карыстаюцца таксама вертыкальнымі пад'ёмнікамі, якія завод выпускае як адкрытага, так і закрытага тыпу. Запрабаваны пад'ёмнікі ў Казахстане і Расіі. Зусім нядаўна ў Магілёве сустракалі ўкраінскага інваліда-калясачніка, які прыхаў на ручным веласіпедзе з Шосткі. Ён нават збіраўся

наведаць завод, каб потым данесці інфармацыю з першых вуснаў да свайго гарадскога кіраўніцтва. Марыць, каб такія прыстасаванні з'явіліся і на іх вуліцах. Перспектыўная распрацоўка — эскалатары для магазінаў. Пробную мадэль тут зрабілі летась. У Расіі і Беларусі гэта запрабавана, тавар, дарэчы, імпартазамашчальны. Дагэтуль набываліся еўрапейскія, амерыканскія і кітайскія мадэлі. Зараз магілёўскія вытворцы вывучаюць рынак травалатараў. Таксама перспектывны кірунак.

Ліфт, які меў поспех на выставе ў Маскве.

Да ведама

«Магілёўліфтмаш» — буйнейшае ў Беларусі прадпрыемства па вытворчасці ліфтаў. А ў СССР кожны трэці ліфт ад Брэста да Уладзівастока быў з Магілёва. У 70-80-я гады яны дастаўлялі нават на Байканур. Цяжкім быў перыяд у пачатку 90-х, калі аб'ёмны ўпалі да 300 ліфтаў у месяц. Выратавала толькі тое, што тут своечасова пачалі мадэрнізацыю. Распрацавалі новую канструкцыю ліфта, закупілі абсталяванне і выйшлі ў 2006-2007 гадах на 700-800 ліфтаў у месяц. Апошнім часам вырабляецца да 1000.

Цікава

У космас... на ліфце

Канадская кампанія Thoth Technologies збіраецца пабудаваць надзіманы двацэцікіламетровы ліфт у космас, з дапамогай якога астранаўты самі будуць адпраўляцца на станцыі і адпраўляць на касмічныя апараты розныя грузы. Гэты ліфт значна менш амбіцыйны, чым заплаваны японскай будаўнічай карпарацыяй «Абаясі», якая спадзяецца, што да 2050 года яе касмічны ліфт дасягне чэрці шляху да Месяца.

Яшчэ Канстанцін Цыялкоўскі ў канцы XIX стагоддзя марыў пра вежу вышынёй у тысячу кіламетраў, якую можна ўперці ў магутны астэроід, падагнаны бліжэй да Зямлі. Хацеў, каб чалавецтва на ліфце ездзіла ў космас. Справа затрымалася за малым — не знайшлося трывалася і лёгкага троса, які можна было б закінуць на нябёсы.

Я быў у камандзіроўцы ў Пензе, дзе ў адміністрацыйным будынку завода стаіць наш ліфт. Ён едзе зусім бягуча. А ў жылых дамах, здараецца, так паставяць, што плакаць хочацца.

— Наколькі ў вас мабільны завод? Можна, напрыклад, хутка перабудавацца на вытворчасць новай мадэлі?

— У нас быў вопытна-эксперыментальны ўчастак, але мы рэарганізавалі яго ў цэх няпрофільнай прадукцыі. Ён будзе займацца распрацоўкай тэхнікі для сельскай гаспадаркі, будаўніцтва. Акрамя ліфтаў мы робім вельмі запатрабаваныя ў спажываўцоў рэчы — культиватары, лябэды, якія аруць зямлю замест каня, дрэваапрацоўчыя станкі і шмат чаго іншага. Інавацыйнай прадукцыі ў нас 73% — гэта спрэс новыя распрацоўкі, якімі і трох гадоў няма.

Налі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара